

Vraag	Antwoord	Scores

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag die betrekking heeft op de hoofdgedachte van de tekst worden 2 scorepunten toegekend.

Aan het juiste antwoord op de overige meerkeuzevragen wordt 1 scorepunt toegekend.

Tekst 1 We kunnen echt niet om kernenergie heen

1 maximumscore 1

alinea 6

2 maximumscore 1

alinea 13

3 maximumscore 3

De kern van een goed antwoord is:

vijf van onderstaande

- minder/geen uitstoot van broeikasgas/CO₂
- geen luchtvervuiling
- een lange levensduur
- een grote betrouwbaarheid (vanwege de onafhankelijkheid van weersomstandigheden)
- een kerncentrale levert veel energie
- een kerncentrale levert goedkope(re) energie
- een kerncentrale is rendabeler

indien vijf elementen goed 3

indien vier elementen goed 2

indien drie elementen goed 1

indien twee of minder elementen goed 0

Beoordeel de spelling.

4 B 1

Vraag	Antwoord	Scores
5	maximumscore 2 - realistisch - sprookje - 'duurzame'/duurzame indien drie elementen goed indien twee elementen goed indien een of geen element goed <i>Beoordeel de spelling.</i>	2 1 0
6	maximumscore 2 De kern van een goed antwoord is: • (Het gaat hier om een) vals dilemma / een onjuist beroep op een voor-en-nadelenschema • Er wordt gesteld dat er maar twee mogelijkheden zijn / dat we moeten kiezen tussen (realistisch energiebeleid met) kerncentrales of (het sprookje van de) 'duurzame' windturbines en zonnepanelen, terwijl er ook nog wel andere mogelijkheden zijn <i>Maximumlengte van het antwoord: 40 woorden.</i> <i>Beoordeel de spelling en grammatica.</i>	1 1
7	maximumscore 2 De kern van een goed antwoord is: De kosten voor: • de benodigde apparatuur om wind- en zonne-energie op te wekken • een extra energiebron (om de stroomvoorziening zeker te stellen) / fossiele brandstoffen / de opslag van wind- en zonne-energie <i>Beoordeel de spelling.</i>	1 1
8	maximumscore 1 De kern van een goed antwoord is: Dat de economie rendabel en stabiel is, wil niet zeggen dat er (automatisch) sprake is van een opbloei van de economie. <i>Maximumlengte van het antwoord: 30 woorden.</i> <i>Beoordeel de spelling en grammatica.</i>	
9	D	2

Vraag	Antwoord	Scores
10	maximumscore 3	
	• 2	1
	• 3	1
	• 4	1

Tekst 2 Kernenergie? Dat is wensdenken

11	B	1
12	maximumscore 1 alinea 6	
13	maximumscore 1 alinea 3 / alinea 4	
14	maximumscore 2	
	• 2	1
	• 6	1
15	C	2
16	maximumscore 2 Twee van de volgende:	
	– de kosten van de gevolgen van ongelukken met kernenergie	
	– de steeds strengere veiligheidsnormen / de hoge kosten van de nieuwe reactoren	
	– de opslag van kernafval	
	per juist benoemd element	1
	<i>Beoordeel de spelling.</i>	

Overkoepelende vragen bij tekst 1 en tekst 2

17	maximumscore 1 De kern van een goed antwoord is: De hoeveelheid radioactief afval is niet zo relevant. / Het gaat om de toxiciteit en de stralingsintensiteit.	
	<i>Maximumlengte van het antwoord: 15 woorden.</i> <i>Beoordeel de spelling en grammatica.</i>	

Vraag	Antwoord	Scores

18 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

Twee van de volgende:

- “Radioactief afval kan alleen gevaarlijk zijn wanneer er minstens vier barrières tegelijkertijd verbroken worden.” (tekst 1, regels 90-92)
- “De hoeveelheid radioactief afval afkomstig van kerncentrales is zeer klein in vergelijking met het afval van bijvoorbeeld kolencentrales.” (tekst 1, regels 94-97)
- “De moderne behandelingstechnieken (waaronder ‘pyro-processing’) zijn in staat de tijdsduur van de radioactiviteit van de splijtingsproducten sterk te verkleinen.” (tekst 1, regels 97-102)
- “Over hoeveel radioactief afval hebben we het?” (tekst 1, regels 103-104)

Beoordeel de spelling.

19 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- Zin 1:
Volgens alinea 3 van **tekst 1** kunnen wind- en zonne-energie **niet** economisch rendabel zijn in vergelijking met kernenergie, want deze vormen van energie vereisen een dubbele investering / laten ons voor de helft afhankelijk blijven van fossiele brandstoffen 1
- Zin 2:
Volgens alinea 2 van **tekst 2** kunnen wind- en zonne-energie **wel** economisch rendabel zijn in vergelijking met kernenergie, want deze vormen van energie hebben (wel) een positieve (financiële) leercurve / worden steeds goedkoper 1

Opmerking

Indien een juiste uitleg wordt gegeven bij een verkeerde beoordeling (wel/niet) en omgekeerd: geen scorepunten toekennen.

Maximumlengte van het antwoord per zin: 20 woorden.

Beoordeel de spelling en grammatica.

Vraag	Antwoord	Scores

Tekst 3 Botsende idealen blijven geloofwaardig

20 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- Ze zijn strenger in de leer.
- Ze kennen geen twijfel / dragen overduidelijke standpunten uit.
- Ze maken gebruik van een confronterende debatterestijl. / Ze leren door te botsen, de grenzen op te zoeken en nu en dan het roer om te gooien.

indien drie elementen goed	2
indien twee elementen goed	1
indien een of geen element goed	0

*Maximumlengte van het antwoord: 40 woorden.
Beoordeel de spelling en grammatica.*

21 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- Mike Shellenberger was eerst voorstander van wind- en zonne-energie (en was tegen kernenergie). Nu is hij voorstander van kernenergie (en tegen zonne-energie) 1
- Mark Lynas was eerst tegen genetische technieken en nu is hij juist voor (genetische technieken) 1

*Maximumlengte van het antwoord: 50 woorden.
Beoordeel de spelling en grammatica.*

22 B 1

23 B 1

24 D 1

25 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- Het snelle brein bepaalt (op basis van intuïtie/gevoel) wat je ergens van vindt 1
- terwijl het langzame brein (met behulp van de ratio) zoekt naar de bijbehorende onderbouwing van het standpunt 1

*Maximumlengte van het antwoord: 30 woorden.
Beoordeel de spelling en grammatica.*

26 C 1

Vraag	Antwoord	Scores

27 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:

De oplossingen bestaan uit iets wat de verschillende groepen zelf (graag) al doen. / De oplossingen bestaan uit iets wat voortkomt uit hun eigen wereldbeeld/ideologie. / De oplossingen vloeien niet (rechtstreeks) voort uit wetenschappelijke inzichten.

Maximumlengte van het antwoord: 20 woorden.

Beoordeel de spelling en grammatica.

28 D**1**

Tekst 4 Misschien eerst eens begrijpen wat ons overkomen is

29 maximumscore 1

alinea 4

30 B**1****31 maximumscore 2**

De kern van een goed antwoord is:

- Standpunt: het onderwijsbeleid uit 2016 dat gericht is op verdere digitalisering, moet niet gecontinueerd worden
- Argument: onderzoek laat zien dat digitalisering slecht is voor onze cognitieve/sociale/fysieke vermogens

1**1**

Beoordeel de spelling en grammatica.

Vraag	Antwoord	Scores

32 maximumscore 3

De kern van een goed antwoord is:

'diepzeeduiken in een zee van woorden'	'glijden over de oppervlakte als een jetskiër'
1a. (we zijn steeds slechter in staat om) deze informatie aandachtig te lezen / er een weloverwogen mening over te vormen	1b. (We kunnen weliswaar steeds) sneller informatie vinden
2a. er een weloverwogen mening over te vormen / (in plaats van) erover na te denken	2b. We consumeren informatie
3a. (Vroeger) kon ik me moeiteloos verdiepen (in een boek of een lang artikel).	3b. (Nu) laat mijn concentratie (na een bladzijde of twee al) te wensen over.

per juist geciteerd paar zinnen of zinsgedeelten

1

Beoordeel de spelling.

33 maximumscore 1

- Zin 1:
Dat twee derde van de zieke werknemers thuiszit vanwege deze klachten is in deze volledige redenering **wel** relevant, want deze klachten worden (inderdaad) veroorzaakt door (een overspanning van het brein die is veroorzaakt door) multitasken

1

Opmerking

Niet goed rekenen: de redenering klopt.

of

- Zin 2:
Dat twee derde van de zieke werknemers thuiszit vanwege deze klachten is in deze volledige redenering **niet** relevant, want deze klachten kunnen ook een andere oorzaak hebben dan multitasken of digitalisering

1

Opmerking

Niet goed rekenen: de redenering klopt niet.

Maximumlengte van het antwoord: 25 woorden.

Beoordeel de spelling en grammatica.

Vraag	Antwoord	Scores
34	maximumscore 3 De kern van een goed antwoord is: • Weliswaar blijkt (uit onderzoek) dat de communicatiefrequentie via digitale media vertienvoudigd is / dat we meer digitaal zijn gaan communiceren, 1 • maar we zijn minder in staat tot (het voelen van) empathie en compassie (voor anderen) / er is een sterke afname van sociale vaardigheden (als we nog hoofdzakelijk via beeldschermen communiceren), 1 • dus is het een mythe / klopt het niet dat digitalisering ons (daadwerkelijk / inderdaad) verbindt met anderen 1 <i>Beoordeel de spelling en grammatica.</i>	
35	maximumscore 1 De kern van een goed antwoord is: De (toenemende) digitalisering zorgt ervoor dat we aan oneindige informatiestromen / te veel informatie worden blootgesteld. / We hebben last van het onbegrensde van digitale informatie. <i>Maximumlengte van het antwoord: 20 woorden. Beoordeel de spelling en grammatica.</i>	
36	maximumscore 3 De kern van een goed antwoord is: • (meer informatie consumeren en) minder nadenken over informatie 1 • (een teveel aan informatie met als gevolg) overspanning van het brein 1 • (veel meer communicatie via sociale media en daardoor) minder empathie 1 <i>Beoordeel de spelling.</i>	
37	A	1
38	A	1
39	maximumscore 2 De kern van een goed antwoord is: • Nee, de grafiek kan daarvoor niet gebruikt worden 1 • want uit de grafiek blijkt dat digitale middelen met name een negatieve invloed hebben op de studieresultaten 1 <i>Maximumlengte van het antwoord: 40 woorden. Beoordeel de spelling en grammatica.</i>	

Vraag	Antwoord	Scores

40 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- Nee, de grafiek kan daarvoor niet gebruikt worden / de grafiek gaat in tegen het standpunt in alinea 8 1
- want uit de grafiek blijkt dat een ruime meerderheid positief is over de invloed van digitale middelen op contact met vrienden 1

Maximumlengte van het antwoord: 50 woorden.

Beoordeel de spelling en grammatica.

Incorrect taalgebruik

41 Regeling met betrekking tot incorrect taalgebruik in de antwoorden op open vragen

Voor fouten met betrekking tot incorrect taalgebruik dienen in totaal maximaal 4 scorepunten in mindering te worden gebracht volgens onderstaande aftrekregeling:

0 fouten	0
1 fout of 2 fouten	1
3 of 4 fouten	2
5 of 6 fouten	3
7 of meer fouten	4

Zie Vakspecifieke regel 1 voor exacte aanwijzingen omtrent aftrek.

Bronvermeldingen

tekst 1	Jan van Erp, Trouw, 24 januari 2018
tekst 2	Peer de Rijk, Trouw, 29 januari 2018
tekst 3	Rosanne Hertzberger, NRC, 10 november 2018
tekst 4	Joke Hermsen, NRC, 9 november 2018